

Г-нъ Стоянъ Новакович¹⁾, сегашний сърбски посланикъ въ Цариградъ, невѣрва че Тетовците и изобщо Скопчанетѣ сѫ се наричали българе по онова време, когато е живѣлъ Иеромонахъ Кирилъ, сирѣчъ въ миналий вѣкъ и въ началото на настоящий. Поради това онъ недопушта, че Иеромонахъ Кирилъ самъ е написалъ думитѣ *языкъ болгарскій Долніл Мѣссіи*, които се срѣщатъ въ неговото *Огледало*, и прѣдполага, че тие думи е притурилъ вѣкаеъвъ ученъ корректоръ въ Пещъ-Будинъ, дѣто е печатано реченото *Огледало*. За това, дѣто тие исти думи се срѣщатъ и въ Солунската книга на Иеромонаха Кирилла, достоинтени сърбски посланикъ не споменува. За да разпрѣстнемъ речениетѣ съмнѣния и недоумѣния на г-на Новаковича, ние нѣма да ходимъ много далеко, а ще приведемъ слѣднитѣ свидѣтелства отъ миналий вѣкъ, когато се е родилъ и порастналъ Кирилъ Тетовецъ Пейчиновичъ.

Единъ руски плѣнникъ, който около края на 17-ти и началото на 18-ти вѣкъ е изходилъ цѣлото турско царство, ето какво говори за Скопия и за населението на Скопската областъ, прѣзъ която онъ такожде е минувалъ:

„А то мѣста Скопия село великия; стоитъ оно по рѣкѣ Вардѣль. А въ срединѣ села таго, у рѣки той на брегу, стоитъ тутъ Малый старинный градъ, а крѣпостию онъ не крѣпокъ, а пушакъ въ немъ не видить. А жильцы въ въ Скопи люди турски, и людей християнскихъ жильцевъ многоже есть. А той арѣнаутъской уѣздъ съ одной страны приходитъ онъ и досягаеть близъ да мѣста таго Скопи; а окрестъ таго мѣста Скопи съ трехъ странъ уѣздные люди всѣ болгарские“²⁾). За г-на Новаковича сѫ доста само послѣднитѣ редове, но ние приведохме и другитѣ за да се види, че русинътъ, който ги е писалъ, наистина е дохождалъ въ Скопия и е пѫтувалъ по Скопската областъ, особно по Тетовската кааза, която онъ, види се, и нарича *арѣнаутъской уѣздъ*.

¹⁾ Гледай неговий членъ на „Ѣ и Ѣ у Македонскимъ народнимъ дијалектама“ въ журнала на сърбската кралевска академия „Глас“ XII, 1889, стр. 13. Въ тоя най-новъ трудъ на г. Новаковича има и още по-чудни нѣща, за които ние ще говоримъ другъ пътъ.

²⁾ „Описание Турецкой Имперіи XVII вѣка“, стр. 38, Издание Палестинскаго Общества въ С.-Петербургъ.